

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr

Bérmegtelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Észiratók nem adtnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilatkozatok minden garmond sor díja 20 kr.

HIBETÉS DÍJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 50 kr.

Kiemelt díjazottak a körrel ellátott hirdetésekért természetesen szerint minden négyzet centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Széchenyi és a nemzetiségi kérdés.

(Zsilinszky Mihály főispán felolvasásából.)

Hogy minden európai állam, saját földrajzi határain belül, a nyelvek különféleségének megszüntetésére, a heterogén elemek egyesítésére s lehetőleg háborítatlan, egységes nemzeti fejlődés biztosítására törekszik: az igen természetes. E felett a törekvés felett ma már senki sem ütközik meg. De az bizonyos, hogy e cél elérésére, kivált oly országban, melyben a másnyelvűek többségben vannak, legrosszabb eszköz a türelmetlenség és az erőszak.

A harmincas és negyvenes években a magyar nyelv terjedése kétségtelenül óriási haladást tett. Iskola és egyház, közigazgatás, törvénykezés és törvényhozás elismerték hivatalos tekintélyét. A honalapítás óta lefolyt összes századok alatt nem történt annyi a magyar nyelv érdekében, mint azóta, hogy Széchenyi a magyar nyelv és a tudomány terjesztése és művelése ügyében felszólalt. Teljes joggal lehetett remélni, hogy a magyar szellem rövid idő alatt megtermi gyümölcsét.

Országszerte viszhangozott a költő éneke, hogy:

Minden ember legyen ember és magyar,
Kit a föld hord és égével betakar!

Széchenyi, a mily örömmel fogadta az általános lelkesedést, melyre az ő eszméinek szükség volt, oly rettegéssel és hazafias aggodalommal nézte azt a jelenséget, hogy a magyar nem tud mértéket tartani, hogy a költő szavait nagyon is betűszerint értelmezvén, tulhajtott jóakarattal mindenkitől magyar embert akar formálni, s ezáltal önmaga ellen ingerli a másnyelvű honfitársakat.

Nem tudta helyeselni, hogy a magyar, a ki századokon át maga sem becsülte meg s maga sem művelte kellőleg a saját nyelvét, ezt most egyszerre, minden átmenet nélkül, kellő iskolák és tanítók nélkül akarja a másnyelvűekkel elfogadtatni. Politikai rövidlátásnak és hazafiai bünnök tartotta azt, hogy a nemzet sorsára befolyást gyakorló magyarjainak az erősen nyilatkozó szlavizmus-dakorománizmusnak lélektani alapját és hatását kellőleg felfogni és méltatni nem tudják, s felületes felfogásukkal azokat, kik anyanyelvük védelmére, vagy a magyar nyelvben való jaratlanságuk igazolására merészelték felszólalni,

egyszerűen gonosz lázadóknak és a magyar nemzet ellenségeinek nyilvánították, a kikkel röviden és könnyen vélték elbánhatni. De különösen felháborította őt utazásai közben a vidéken tapasztalt azon hangulat, mely ugyszólván közmondássá tette, hogy a »tót nem ember,« a német »huncut«, az oláh és a rác »barom«, a kikkel emberileg bánni nem lehet. Naplójában említi is, mily fajdalmasan esett E. D. gr. szájából hallania, hogy Erdélyben »csak a magyar tekinthető embernek, az oláhhál nem lehet másként, mint barommal bánni.«

Széchenyi az ily tapasztalatok alapján még 1835-ben, mikor a magyar nyelvnek a holt latinak helyébe való behozataláról volt a szó, ellene nyilatkozott az erőszakos magyarosításnak és a másnyelvűek bántalmazásának. »Hazánkban — ugymond — a magyarokon kívül négy főtörzsek lakik: tót, német, oláh és rác. S azok, mik a nyelv végett itt-ott történtek, őket ellenünk felingerelték. Én nem is tudok otrómbább metódust, mint midőn saját természetünket erővel másokra akarjuk rátolni; a kiket magunkhoz kellene édesgetnünk, azokat igaztalanul keserű eszközökkel, nógatjuk siker nélkül, igazságtalanul.«

Nézete szerint jogosan és méltányosan csak azt lehet kivánni, hogy Magyarországon magyar legyen a hivatalos nyelv, de a családi szent korbe avatkozni nem szabad. »A ki többet kíván, az a természeti jogot támadja meg; a ki kevesebbet, az megfélekedzik arról, hogy a magyarnak csak itt van egyedüli hazája.«

Világ című dolgozatában többször tér vissza a másnyelvűek beolvasztásának kérdéséhez.

»Magyarosítani! De mikép s mily eszközök által? Ez a nagy kérdés. E világon minden csak szuperioritásnak enged; ez szoros tudományi törvény, s a magyar szinte mindenben csak tanuló lehet, tanító csak igen kevésben. Ki kell tehát tisztítani előbb a magyarságot minden szennyéből, hogy elfogadható s idővel követésre méltó is lehessen...«

»Magyarosítani és egyesíteni! im ez vala mindig szemünk előtt; mert ez vagy semmi más fogja emelni urunk hatalmát s honunk állapotát egy magyar fejedelemez és egy magyar nemzethez illő s méltó magaslatra... Nemzetiség, hazaszeretet az a titok, mely mindent egyesít!«

Látnivaló, hogy Széchenyi lelke előtt a népek egyesítése, testvéries egyetértése lebegett,

mint eszmény. A magyarság terjesztését értelmesség, szellemi felsőbbség segítségével vélte egyedül eszközölhetőnek. Azért önkénytelenül keserű gunyra fakadt, mikor látta, hogy a magyar saját gyengeségeit, hátramaradását elismerni nem akarja s más népekre lenézden tekint. Gúnyolódása és szatirája sokaknak fáj, mert elevenre talált.

»Mondjunk le csak képzeleteinkről; hasonlitsuk magunkat össze más nemzetekkel; nézzük a nagy következtetést, itéljük azután és piruljunk; ne oly nagyon azonban magunkért, mint inkább kötelességfelejtette s a természet utjából kitért elődeinkért, mert mi a mindig növekedő mélységnek ellenállhatatlanul ragadva, mai nyomoraink, szegyeineink közé legfőképp az ő hibáik által bonyolítottánk, s ma keservesen azok után bunhódunk...«

»Ezelőtt magyarságunkért nem tettünk semmit, vagy legalább nem eleget; ez vala legfőbb hibánk. Most pedig az, hogy érette alig, de ellene cselekszünk s eszközünk utiglan. Hosszas álunk utáni ijedségünkben, hogy nemzeti létünk minden sajátságából majd majd kivetkőztettünk, rögtön akarjuk helyrehozni azt, mit elődeink nyolc század alatt mulasztottak el. Jóllehet mindent csak léptenkint látunk a természetben fejledzni, magyarságunkat mégis máról holnapra valami csuda által akarjuk emelni; elaljasodasunk közt magunk szállítottuk le s hova megint csak mi emelhetjük fel — egyedül ezen feltételek alatt:

Ha a magyar nyelvet minden kiméllyéssel, egyedül s csak szorosan a latin helyibe állítjuk; se nagyobb, se kisebb kört annak adni nem kívánván, mint politikai és iskolai tekintetben ez foglalt.

Ha ennél szigorúan megállván, mindenkit háborítatlan és szabadon hagyunk, valamint vallása ugy nyelve, szokási nemzetiségi sajátságainak gyakorlatában; végre:

Ha tántorithatatlan egységben szokásainkat nemesítjük, értelemünket tágitjuk, alkotmányunkat feudális szennyéből kitisztítjuk, anyanyelvünket mindinkább és inkább kiképezük s csinositjuk, — szóval, ha ügyünket annak jozasága és szépsége által megkedveltetjük.

Ki ennél kevesebbet vagy többet akar, az vagy a nemzetiség jogait felejté el, vagy az emberiség igazait támadja meg.«

Ezek voltak Széchenyi-nek elvei és nézetei a magyar nemzetiségről és annak terjesztéséről

TÁRCA.

Leánykérők.

— A Zempléni eredeti tárcája —

(Folytatás és vége.)

Kopogtatás zavarja meg a társalgás további fonalát; a kisbíró lép be, s nagy alázatosan előadja a tekintetes jegyző ur üzenetét, hogy a község patika fölállítására engedélyt kapott s a pályázat kiírására nézve tanácsadásomat kéri.

Az uton oda és vissza százféle variációja fordult meg fejemben az eshetőségeknek, melyek házassági tervemben akadályul szolgálhatnak. Estefelé nagybátyámmal együtt indultam sétára. Visszajövet engedelmet kértem, hogy rövid időre N. .yékhoz betérhessek. Egy ideig tündődött s ugy látszott, mintha kissé megütődött volna; pedig hasonló eset nem egyszer adta már elő magát.

— No jó! Én is veled megyek — mondá. Nem másíthattam meg akaratát; de nagyon szerettem volna, ha most ez egyszer magamra hagy. Találtam mégis módot rá, hogy egy alkalmas pillanatban a társaságból távozó N. .y Ida után osonhassak. Nem volt sok idő a teketóriára, egyenest a dolog közepébe vágtam bele.

— Végre Ida, abban a helyzetben vagyok, hogy régi szép reményemet megvalósíthatom. Eddig tréfára vette, ha iránta való hő szerelmeknek kifejezést adtam. Nagyon nevetett rajta, ha a ko-

moly választ sürgettem. Tréfálva, nevetve mondta ki mindannyiszor nagy erőtetésre a kérve kért igen t. Kikacagott aztán, ha a komoly kérdésekre adott bohókás válaszain keserűség gyötört. Most már önálló akarok lenni. Nagybátyám a mai napon tetszés szerint való lakás berendezésére hatalmazott föl. Tudnom kell tehát magamnak is, kettőnkre számitsak-e, vagy csak egymagamra; menyországot kell-e készítenem, vagy poklomat.

— No, hát csak már inkább a menyországot, mint a poklát!

— Tehat igen t mond kérdésemre? kiáltám örömmel telten, mindkét kezét megragadva.

— Én nem szóltam semmit sem igen-ről, sem nem-ről. Csakis annyit mondtam, hogy inkább óhajtom, hogy menyországon mint pokolban élje földi napjait.

— De menyországom csak ugy lesz a földön, ha kegyed, Ida, feleségemmé lenni kíván s életemet azzá teszi. Azelőtt is komolyan tettem, most is ugy teszem kérdésemet, akar-e az lenni? Feleljen valahára komolyan, ne oly könnyen, oly pajzánul, mint azelőtt tette. Mondja meg, hogy azokat az igen-eket, melyeket azelőtt kéréseimre tréfálkozva adott, fönntartja-e most is, midőn komoly kérdésemre komoly feleletet kétség közt lesem?

— No, de most már csakugyan látom, hogy tréfát űz velem. Ha eddig komoly kérdéseire tréfás igen t mondtam, most gunyos kérdésére komoly nem-mel felelek.

— Az Istenért, ne döntsön kárhözatba! Miből gondolhatja azt, hogy én ily komoly kérdésben

játék tárgyává teszem? Tud-e csak egyetlen szavamra, mozdulatomra, lépésemre hivatkozni, a mivel ily kétségbejítő véleményre okot szolgáltatott volna?

— Ugyan menjen, Jenő! Maga egy kézre játszik valakivel.

— Nem értem.

— Jól akarná játszani a kém szerepét; de átlátok a szítán. A csellogás nem rossz, de épen uem mondható lovagiasnak.

— Esküszöm jövendő boldogságomra, hogy semmit sem értek. Csak egy csepp viláosság sem hatol rejtelmes szavai közé. Így nem bírom tovább. A súlyos vád szétmarcangolja szívemet, ha annak egyedüli lakója és birtokosa támasztja ellenem. Kivel játszom én egy kézre, és ki ellen?

— A nagybátyjával, én ellenem.

— Azt, hogy vele egy kézre játszom, Ida, nem veheti rossznéven tőlem. Hiszen ő az, akinek ugyszólván mindent köszönhetek. Ő tett emberré, s ő nyitotta meg lelkemben már rég kitervezett boldogságom kapuját is. De hogy mire érti az összejatszást maga ellene, még csak nem is sejtetem.

— Mindenesetre nagyon furcsa, hogy a nagybácsi és az öcs majdnem egy időben lépnek föl kériömül.

— Ne ejtsen még nagyobb kétségbe tréfájával. Ha tudná, mennyi szenvedéssel küzdök! Ha más-tól hallanám, ki tudnám nevetni szemébe. Az ő szavai után azonban nem tudok mit gondolni és mit mondani. Nagyon meglepő, a mit hallottam; csodálkozásomból ki nem fogyok: de ő mondja; el kell hinnem. Mikor tette meg a lépést? Bo-

1840-ig, vagyis *Kossuth* lapjának megjelenéséig. *Széchenyi* életében és működésében nagy forduló pontot képez *Kossuth* fellépése...

Ki kell emelnünk *Széchenyi*-nek a jogegyenlőség érzetéből eredő magas humanitását, mely mindenütt élénken nyilatkozott; de különösen a másnyelvű nemzetiségekkel szemben következő gyönyörű szavaiban: »En erőltetéssel semmire sem engedem hajtani magamat. S mi nemzetiségemet illeti, *váremet még meg is tagadni volnék képes*, ha a fogadatlant kontár prókátorok túlaradó hatalma engem másverű iránt *embertelenségre* akarna kényszeríteni. Mert jóllehet büszke öntudattal elmondható, mikép ha van is oly hü, oly őszinte magyar, mint én, akárhány: nálamnál őszintébb és hübb egy sincs... azért még sem tudom felejtani, hogy önálló, halhatatlan lelki szabad lény vagyok, s így bennem, a magyarnak hallgatni kell, ha annak vágyai az igazságos emberrel jönnek ellentétbe.

Abban a nagy államirratban, melyet 1847-ben az ország összes közlekedéséről irt, még egyszer visszatért a nemzetiségi kérdéshez és a magyarosítás biztos módjának leírásához. Némi reménységű villant föl agyában, hogy a nemzet, mely rémülve látta a horvát viszonyok bonyodalmit és a többi nemzetiségek ingerültségét, most már meghallgatja tanácsát. Azonban jött a párisi forradalom híre; jöttek a márciusi események és a kedélyeknek a legmagasb fokig való felizgatása; jöttek a nemzetiségi harcok, az Ausztriával való összeütközés — és *Széchenyi* kétségbeesésében könyes szemekkel ismét rettentő jóslatot mondott:

»En a csillagokból olvasok — mondá. Vér és vér mindenütt. A testvér a testvért, a népfaj a népfajt fogja mérszárolni engesztelhetlenül és örülten... Szálguló paripák duinak fel mindent, mit építünk! Ah! az én füstbe ment életem!...»

Mi következett aztán?... Mindenki tudja... A nagy hazafinak szomorú tragédiája után csakhamar következett a nemzet tragédiája is. De az eszmék, miket *Széchenyi* képviselt, föléledtek s a kijózanult nemzetben diadalra jutottak. Halála a nemzet ébredésének, feltámadásának ünnepévé lőn. A kik akkor gyászavatálánál ifjú lelkesedéssel fogadalmat tettünk az ő tanáinak terjesztésére s a nemzet igaz érdekeinek önzetlen szolgálatára: ma ősz hajakkal, több tapasztalattal s nem kevesebb lelkesedéssel nézhetünk a jövőbe...

Eszméiből bölcseséget és lelket merit az ifjú és az öreg, a tudós és az egyszerű polgár; de különösen az államférfi, kit nem hiú dicsekvő, hanem igaz hivatás és önfeláldozó hazafiság vezérelt a nemzet sorsának intézésére. Benne fogja látni megtestesülve a legtisztább hazaszeretetet, egyesülve kitartó munkássággal; a leghivebb hazafiságot egyesülve bölcs mérséklettel; és a legjózanabb magyarságot, mely a midőn a másnyelvűeknek természetes jogát tiszteli, ugyanakkor a maga legszentebb érdekeit a civilizációval, a haladással azonosítván, a magyar kultúra terjesztésével igyekszik biztosítani jövőjét.

Fogadjuk el a magyar nemzetiség biztosítására *Széchenyi*-nek vezéreszméjét, mely ekképen szól:

»Ne keressétek határaitokon kívül Magyarországnak javát és hírét; magatokban hevernek a valódi aranybányák munkálatlanul és sokaktól ismeretlenül...»

»Ne ragadtassátok magatokat tuzásokra és

csánat, hogy kérdezni merem; de az a kis világgosszág, a mi gondolataim sötétjében derengeni kezd, csak így lehet nagyobb. Nem sokkal ez előtt tudatta kérés szándékát?

— Tegnapelőtt. Egy hét alatt kérte levélben atyám válaszát az én határozatom felől. Ha csakugyan kíméletesen vállalt magára, amit eddig sem tettem föl, most meg már még kevésbé hiszek önről, akkor megmondhatja neki, hogy az én feleletem szülőim minden erőltetése dacára is a *nem* marad számára.

— Tudomásul veszem, kedves hugom, szól közbe Zsiga bátyám, a ki tudunkon kívül fültanuja volt beszélgetésünk egy részének. Az est már jól beköszöntött s minthogy én még mindig késtem, értem jött — akkor még leendő, most pedig már valóságos apósom kíséretében, hogy a késő időre figyelmeztessen. Az utolsó szavakból eléggé megérthette, hogy *kosár* készül számára, s mindjárt el is fogadta azt.

— Bocsásson meg, kedves bátyám, vágom elejét a kölcsönös zavarnak, hogy tudtán kívül akartam előkészíteni jövőmet. Én mindig tiszteletben tartott akaratainak megfelelően akartam eljárni s tájékozni magam az iránt, hogy milyen lakást kell berendeznem. Szívem után indulva tudom, hogy én mással, mint akit már régen kiszemeltem magamnak, boldog nem lehetek. Ida kisasszony már azelőtt nem egyszer megadta nekem az *igen* feleletet sok keserőséggel töltve el szívemet, mikor komoly kérdéseimet játszi kacagással fogadta; most a boldogító *igen*-ért esedeztem tőle, s azt kérem kedves atyja jelenlétében is.

— No, hugocskám, két kosarat nem vihetünk haza. Most már magam is szeretném tudni, hogy

soha, ne követeljenek másoktól olyat, a mi ellen, ha föltelek követeltetnék, nemzeti érzelmek és emberi méltóságok felhaborodnak... És végre: »Ne keressetek mentőket sehol egyebütt, mint saját személyes erőnyitekből s lelki felsőbb-ségtekből; mert nemzeteknek erénye s felsőbb-sége csak annyiban van, a mennyiben lehető legtöbb egyes tagja betölti saját helyét férfiasan és szep-lőtelenül...»

Vármegyei ügyek.

Hivatalok vizsgálata Főispánunk ömél-tósága, mint hallják, a május 22-én kezdődő vármegyei közgyűlés elmúltával megkezdte az egyes járások szolgabírói hivatalainak vizsgálatát.

A vármegyei nyilvános betegápolási alap 1893. évi számadása felülvizsgálatán 30,146 ft 20 krnyi bevétellel, 27,216 ft 50 krnyi kiadással, következőleg 2929 ft 70 krnyi pénzmaradvánnyal törvényhatósági jóváhagyásra aláíratott a t. vármegye közgyűlésének.

A számadás rovatai szerint volt a *bevétel*:
I. 1892. évi pénztári maradványban: 1483 ft 46 kr.
II. Pótadóból befolyt: 17,221 ft 10 kr.
III. Térítvényekből: 11,056 ft 07 kr.
IV. Birságokból és vegyesekből: 385 ft 57 kr.
I—IV. 30,146 ft 20 kr.

Volt a *kiadás*:
I. Betegápolásért: 26,071 ft 26 kr.
II. Különféle kiadások: 1,145 ft 24 kr.
I—II. 27,216 ft 50 kr.

Érdekelni fogja az adózó közönséget, hogy a betegápolásért kifizetett 26,071 ft 26 krból jutott a zempléni közkórháznak: 5723 ft 90 kr., — a n.-mihályi közkórháznak: 4307 ft 98 kr., — a homonnai közkórháznak: 4166 ft 28 kr., — a szomszédos vármegyék közül az ungvári közkórháznak: 1552 ft 14 kr., — a miskolci közkórháznak: 1127 ft 68 kr., — a szabócsinai: 958 ft 42 kr., — a kassainak: 486 ft 55 kr., — a fővárosi közkórházainak: 5171 ft 58 kr. — és így tovább; vagyis látnivaló, hogy a kiadásnak 54%-je a vármegye területén lévő közkórházakban apolt betegekért fizetett.

A közegészségügyi intézkedések ellenőrzése céljából folytatott körutazását vármegyénk alispánja a homonnai, a szinai és a sztrókai járások területén befejezte. — Lapunk mult számában téves információ alapján írtuk, hogy e hatóság; ténykedésben részt vett volna *Buzinkay Gyula dr.* közegészségügyi országos felügyelő is, mert az ő részéről teljesítendő ellenőrzés még csak ezután fog következni. — Az alispán szemleútjára csak *Löcherer Lőrinc dr.* vármegyei tisztí főorvos kísérte el; a járásokban hozzájuk csatlakoztak az illető főszolgabírók, a járásorvosok, illetve körorvosok. — A közegészség érdekében tett intézkedések minden tekintetben mintaszerűek voltak a szinai járásban, maradhatósan jók a homonnai és a sztrókai járásokban. — A homonnai járásból jelenti egyik tudósítónk: Szép fogadatasban részesítette a közegészségügyi viszonyok tanulmányozása és a tett hatósági intézkedések felülvizsgálata céljából nálunk járt bizottságot, illetve a vármegye első tisztviselőjét.

* *Buzinkay dr.* felügyelő f. hó 11-én érkezett Ujhelybe. Szerk.

azok a *boldogtalanság* igenek *boldogítók* akartak-e lenni, vagy sem. Hiszen csak trefából adtam olyan értelmet kérés levelemnek, mintha én akartalak volna feleségül venni, mert azt nem írtam, hogy magamnak-e vagy másnak kérek meg. Azt már régóta átírtam, hogy egymástól nem idegenkedtek, s épen azért fölöslegesnek tartottam öcsémet előre értesíteni a levél tartalmáról. Atyádnak azonban fölfedeztem már levelem igazi értelmét és célját s biztosítottam róla, hogy ha öcsém szándékában csatlakoztam volna, levelem másik értelme szerint is kész vagyok helyt állani. Örömmel hallom, hogy szándékunk egyezett. Most már kis hugom, a te szíved szavát szeretném hallani. Most már az engem megillető szerepben mint kérő kérdem tőled: mi a komoly válaszod Jenő számára?

— Hisz' maga is mondja, mit feleltem neki, ha fölhozta — válaszolta szeméit eltakarva s menekülni akart befelé; de én csakhamar elfogtam, s a mint karomra fűzve visszavezettem a vonakodót, örömből eredt jóízű kacagásából megértette a »bíróság« a kivánt feleletet s a további *kihallgatást*, mint egészen fölöslegest, mellőzte.

— A kosarat pedig, — szól vidám bucsuzás közben Zsiga bátyám — magad hozd haza, kis lányom; jó hasznát veszed a háztartásban. Mert most már ilyen kis feleséggel nem engedem elválni tőlem Jenőmet. Ezt kötöm ki jutalomnak azért, hogy olyan feleséget szemeltem ki számára, a kinek különbet magamnak sem kívánhattam volna.

— ef.

lőjét, *Uram* András, Habura község bírja, mi annál szebb, mivel az nem mondva-csinált, hanem ön-magától eredett fogadtatás volt. A bíró, ugyanis, a község férfi-lakosságával a község déli végén várta *Matolai Etele* alispánt s megköszönve neki, hogy szerencsétlenni látogatásával a községet egyuttal: legyen előző, ha minden teljes rendben nem lenne, mivel a szorgos tavaszi munkát csak most fejezték be s fogtak hozzá tél után a község tisztításához; majd magyarul folytatta, hogy a »Nagyságos alispán urat az úr Isten sokáig éltesse s újában mindenütt áldás, szerencse kísérje.« — Hasonló kellemes meglepetés várt a bizottságra *Csertész* községben, hol az egybesereglett lakosság élén *Paosuta* András bíró üdvözölte az alispánt.

A fertőtlenítő eljárás módozatának gyakorlati elsajátítása céljából f. hó 15-én tanfolyam veszi kezdetét S. A.-Ujhelyben. A tanfolyam vezetésével vármegyénk tisztí főorvosa van megbízva. Részt vesznek a tanfolyamon az összes járás-orvosai, akik azután majd a községi, illetve körorvosokat, ezek pedig az egyes községekben alkalmazandó dezinfektorokat fogják a fertőtlenítés gyakorlására beoktatni.

Hírek a nagyvilágból.

II. Sándor cár emléksobrát Helsingforsban (Finnország) nagy ünnepséggel leplezték le.

Abdul Hamid, a népszerű török szultán, megígérte, hogy inengedi mindazoknak a magyar régiségeknek felküldését az ezredéves nemzeti kiállításra, amely régiségek Konstantinápolyban a császári kincstárakban pihennek.

A földrengés Görögországban végre megszünt. Szinte példátlan az eset földünk életében, hogy a földrengés, mint most Görögországban történt, meg megújuló erővel, csaknem két hét folyamán át allandó rettegésben tartotta volna a veszedelemtől környezett lakosságot. Megemlítendő, hogy ezt a földrengést is kísérték a szokásos tünetek, ugymint földszakadás, folbugyogó forró vízforrások, rezgések, áradások és hasonlók.

A kolera. Ismételt pontos bakteriológiai kísérletek bebizonyították, hogy a Portugáliában lábrakapott betegség *nem kolera*. Fájdalom azonban, hogy Oroszország és Lengyelország területén befészkelte magát, sőt félni lehet, hogy onnan hazánk fő djére is átláptalódik a kolera magva.

Hírek az országból.

A főrendi ház május 10-én tartott ülésében szavazott az országgyűlés képviselőházából 175 szótöbbséggel eléje terjesztett kötelező polgári házasság behozatalára vonatkozó törvényjavaslat fölött és *hussonegy szavazattal elbukatta*. A szabadelvű eszméknek 118 hive volt a főrendek között, míg a klerikálisok 139 szavazattal rendelkeztek. — Ez a szavazás, mely mutatja hogy a nemzet és a klerikális főrendek akarata között kiálló ellentét van, mi befolyással sincs a *Wekerle*-kormány külső állására és belső politikájára. — A kormány javaslatát újabb alkotmányos tárgyalás alá ismét be fogja mutatni, mert meggyőződése, hogy a jognak és az igazságnak diadalmaskodnia kell.

A kolozsvári esküdtszék most tárgyalja a *Memorandum*-szerkesztő román tulzók bünperét. A vadlottak hírlapi izgatás, kihívó magatartás, a román népnek hamis hírekkel való felbujtása és más hasonló cselekedésekkel szolgáltak arra, hogy hazatérésért őket megillető büntetést kérjen reájuk a köztudó. — Elvárja a nemzet az esküdtszék hazafiságától, hogy a »magyarság kiirtására szövetkezett« román bandát példás büntetéssel fogja sújtani.

Színház.

Az elmúlt hét műsorának változatoságán *Boross Ferike* kisasszonynak kétszeri fellépése lendített. Az *Örök törvény*, Csiky társadalmi színműve, szolgált a vendégnek alkalmul arra, hogy a házat megtöltő közönségnél jó emléket hagyjon hátra. Igaz, hogy e bucsuelőadást követte még egy újabb bucsuzás, s a vendég még fellépett a *Mészáros* Lajos jutalomjátékú kizűzött *Lemondás* c. színműben is. — Mint udjongság *Az ördög pirulái* látványosság alkalmat adott színre, ha nem is nagy sikerrel, de jó közepes eredménnyel. — Mint értesülünk nagyobb szabású vendégszerelésre is van kilitás, a mely körülmény kétségtelenül kellemes hír a közönségnek.

Szombaton, máj. 5-én, *Örök törvény*, Csiky Gergely nagyhatású társadalmi színműve töltötte be az estét. Az egybevágóan rendezett előadásból nagy rész jut *Boross Ferike* vendégnek, a ki *Sylvia* szerepében a róla táplált, s az első benyomások keltette előismerő véleményt csak növelte. Játékának, alakításának minden ízében dominál a

Folytatás a mellékleten.

korrekt felfogás, a tudás, a készület. A megkapó jelenetek hatását, a formák határai között, forszírozás nélkül, de mégis a keresettségnek bizonyos árnyalatával sikerült érvényesítenie. Hanghordozása a kitérészekben itt-ott nélküli ugyan a finom színezést, de a fiatal művésznő kevés gyakorlat után is bírni fogja mindazt, a mit ambicionál. Tisztelettel elegáns csokorral és értékes ajándékkal kedveskedtek neki, a nagy közönség pedig nyílt jelenetekben is kifejezte iránta való tetszését. Főlélegesen tartjuk a közreműködők névsorát felsorolni, mert kiemeltük, hogy a kerkedd előadás minden alakja élt és érzett, az epizód-szerepek is híven töltöttek be, tehát a főszereplők a helyzet magaslatán állottak.

Vasárnap, máj. 6-án, délután gyermekelőadásul A his baba bohózat ment általános derűtség között, — estve pedig Az asszony verve jó c. népszínmű került színre másodszer. A szereposztás miben sem változott; miért is, nem kívánjuk az első előadástól már egyszer elmondottakat megismételni.

Hétfőn, május 7-én. Offenbach régies régi, azonban mindig gyönyörködtető zenéjű operettjét a Szép Helénát adták. — Nincs az a színi szezon, hogy ezt a darabot színre ne hoznák. Ugy aztán mindenki előtt ismert lévén, ha fél áru is a belépődíj, csak kevés közönséget vonz a pikáns izű darab színházba. Így volt hétfőn is; pedig az előadás körrejt és diskrejt volt s a sok tapsot, mit a csekély közönség pazarul nyújtott, a szereplők megérdemelték. Ebből természetesen legtöbb jutott Káldy Mariskának, a ki a szó valódi értelmében kedves és szép Heléna volt. Horváth G. Páris szerepét kifogástalanul adta, kellemes tenorja tisztán csengett. Boross (Menelaus) alandó derűségben tartotta a publikumot Nikó L. (Clytemston) Nagy Gy. (Calchas) nemkülönben így a többiek is. Szóval Szép Helénával jó előadást élveztünk végig.

Kedden, május 8-án, Mészáros Lajos jutalomjátékául A lemondás, Karczag színműve volt műsoron. — A jutalmazandó tudta nagyon jól, hogy e darabot többször látta a közönség, de nem volt oka e tudattal visszariadni attól, hogy ne keltsen hatást akkor, midőn jutalomjátékául választotta. Ismeri a közönség Mészáros kiválóan szép tulajdonságait, ezeket összesítette Géza szerepében. Jáé kánál minden része drámai erővel duzzadt, ábrázolásában a jellemzettség, hangjában az őszinteség nyilvánult. Minden jelenete után megtapsoltak. — Boross Ferike (Tekla) kedves naivitással továbbra a szeretni kezdő bakfist; könnyed játéka, kedvessége nem szorul dicséretre. — Ki kell emelnünk Dombay né (Dorsay Irén) játékát is, aki magával tudta éreztetni a közönséget, monológjával nagy hatást keltett. Nikó Lina (Boldizsárné) mindenki szeretetét megnyert nagymama volt. Boross (Kov cs), Dombay (Korolán), Nagy Gyula (Boldizsár), Füredy (Pártos) kifogástalanul jók voltak.

Szerdán, május 9-én, Az ördög pirulái c. látványos bohóság diszletekkel és jelmezekkel került elő. Bár a változatosság gyönyörködtetni szokott, de gyakran eléretlenül marad a cél. Az új diszletek és jelmezek nem bírtak elég vonzóerővel. Igaz ugyan, hogy e darab 100 előadást is ért, de nem provinciára való az, ahol bizony, ha gépekkel kell valamit produkálni, a közönség nem sokat remél. Legjobban jellemzi az előadást, hogy gyakran maguk a szereplők is nevelték a dolgot; maguk sem voltak tisztában, mikor, mit fognak tenni az ördög pirulái. Volt egy pár ügyes szám, de általában nem nekünk való volt a bűvészkedés. Legnagyobb hatást keltett a Boross „orra“, mert nagy volt és a nagyfejű törpék tánca, mert ugrálás volt. Káldy Mariskának kár volt olyan szépek lenni, szépségét nem a torzalakok ellentéte növelte.

Csütörtökön, máj. 10-én, Az ördög pirulái másodszer, teljesen megcsappant érdeklődés mellett.

Pénteken, május 11-én, Sudermann hírneves drámája az Otthon volt premiéren. A dráma hatásos jelenetekben gazdag, megindít és hat. Erős és markáns vonásokkal színezi a mágára hagyott, nagyvilági nő életét a tisztességes otthonnal szemben. A bukás szégyene halálba kergeti az atyát, s ha a kifejlődés nem egészen indokolt, a megoldás kissé erőltetett, sikerrel tárgyalja a társadalmi élet problémáit. Az előadás, habár tudjuk, hogy a társulatnak is premierje volt, jól sikerültnek mondható. — Szíves készséggel fejezzük ki elismerésünket Dombay-né (Magda) játékáért. Erős próbára tevő szerepében tudása kifogástalanul érvényesült. Nem szükséges kiemelni egyes jelenéseit, amidőn nyílt színen részesült kitüntetésben; elég, ha annyit mondunk, hogy az első alkalommal leköt, s magával ragad az utolsó pillanatig. — Hatással fejezi ki az öröm, a tájadalom, a megaláztatás suglata érzelmeket, kifejezésében erővel teljes, a legtöbbször megkapó, ábrázolása hü, nincs benne tettetés, melegséggel teljes. A közönség nem is szűnt meg tapsolni. Mellette mindjárt Dombay (Schwarcze) mutatta be sikerrel az otthon tisztességét védő atyát, míg Mészáros (Keller) a szerető jellemét domborította ki érzéssel és hévvel.

Nikó Lina és Halmay ügyesen egészítették ki az összhatást.

Szombaton, május 12-én. Kiss Pista jutalomjátékául a Madarász operett megy.

Boross Endre, a szintársulatnak minden szerepben helytálló, igazán jeles komikusa az ünnep harmadnapján, kedden veszi ki jutalomjátékát Az árendás zsidó népszínmű fog ez alkalommal színre kerülni. Nemcsak a rég elő nem adott kitűnő darab, hanem maga Boross egyénisége is, hiszünk, nagy és előkelő közönséget fog a színházba vonzani. Nem reklámképpen mondjuk ezt; mert hiszen ha Boross-ról van szó, reklámra nincs szükség. Minden színházba járó tudja, hogy Boross a társulatnak egyik leghetségesebb és szerepkörében szinte pótolhatatlan tagja, a ki a közönség osztatlan rokonszenvét méltán bírja, sőt azt egyéni értékeinek folyton tapasztalható fejlődésével csak fokozza. Az előadás érdekességét nagyban fogja emelni, hogy felesége, Borossné Anna, ki a társulatnak nem tagja, A boldogtalan asszony című magánjelenetet fogja előadni.

Különfélék.

T. olvasóinknak boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk!

(Pünkösdi gondolatok.) Minden harang szól — és amint összhangjuk atrezeg a levegőn, úgy rezegnek meg a legjobb hurok az emberek szíveiben. A megújított szellem lebegtetni szárnyait. A lélek legédesebb vágyai dagasztják a keblet. Új élet lehetete lengi át az egész természetet. Még a vadon kötömegekben is felgerjed a hatalmas vágy, hogy onmagából alkosson új képződményeket. — Valóban meg a világ világ lesz; míg minden létező egy végtelen semmibe nem merül; ameddig élet, sőt ameddig halál létezik: addig mindig és mindig ismétlődik a pünkösdi: a megújított élet biztonságának öröme. Mert úgy van az és jól van az a természet és a szellem örök körfutásában, hogy a létező megszűnik és a multon új jelen épül föl; és a jelen forrása lesz a jövőnek. Ami él — meghal, de nem hal meg az új élet nemzete nélkül. Halál és pusztulás, rothadás és megsemmisülés a dolgok lényébe oltott elve a kenyszerűségnek; de egyszersmind az élet, a virágzás, a gyümölcstermés elve is! . . . A multba beoltódik a jelen, melyből legott a jövő származik, mely később maga is mult lesz, hogy az örök továbbképzést elháríthatatlan körfutásban végtelenül folytassa. . . . Igen. Az emberboldogító eszmék körfutásának időrendjében is, a mult jelen és a jövő viszonyai szerint, ott munkál egy szabad, mindenható, örök, hatalmas és legyőzhetetlen, mint aminő isteni kútforrás, amelyből ered — a haladás szelleme. Koronként, mint fényes meteor, mely a néphit szerint nagy események bejelentője, megjelenjen a látóhatáron, smint a pünkösdi szent lélek, nemes hevületre gerjeszti az embereknek agyát, szívét és tüszes nyelvét beszédevel új eszméket ébreszt milliók és milliók szellemvilágában. Mint isten lelke lebeg a vizek fölött és formálja a világ ábrázatját: a kaoszt világrendd, a világrendben az állami és társadalmi életet mindig szebbé, mindig tökéletesebbé, mindig egységesebbé. . . . És, mint a pünkösdi szent lélek megjelenésekor történt, hallatszák a nagy zugás mindannyiszor, valahányszor meglegeti szárnyait ez a haladás szelleme. Az a zugás pedig a bagoly-szárnyak suhogása, amint a tagadás szelleme menekszik rajtuk az óduiba; az a zugás a maradvány javeszékelése, amint kerébe törí őket a történelem szekere; az a zugás a helytcsere és tuneménye, amint az állott, poshadat levéget kiszorítja helyéből a megújodás légaramlata; az a zugás isten lelkének küzdelme az ördög lelkével. . . . Mert úgy történik a dolog, hogy magyaregünk alatt is nagy zugás hallatszák most Kárpátoktól Adriáig. . . . Jövel magyarak istenének mindent jóra vezérlő pünkösdi szent lelke! Jöjj el az élet, a virágzás, a gyümölcstermés szent elve! És tedd és munkáld és műveld, hogy a haladás útján e nemzetnek akarata legyen mindig a Te szent akarod!

(Személyi hírek.) Buzinkay Gyula dr., orsz. közegészségügyi felügyelő, Löcherer Lőrinc dr., vm. tisztí főorvos kíséretében tegnap reggel Ujhelyből N.-Mihályra utazott. — Pataj András, csendőrez, redes, kerületi parancsnok e hó 10-én az Ujhelyben allomásos szakasz-parancsnokság megvizsgálása céljából városunkban időzött. — Rónai István dohánygyártási tiszt a dohányjövődéki igazgatóság Ujhelyből Egerbe rendelte ki az ottan felállítandó kir. dohánygyár előiskolájának berendezése céljából. Tudvaló, hogy Rónai-ra volt bízva annak idején az ujhelyi és a pápai hasonló intézetek berendezése is. Örülünk, hogy tisztelt barátunk és jeles munkatársunkat az ő hivatali fensőbbesége most ismételtén juttatja a kitüntető bizalom szép ajándékához. Őszintén kívánjuk, hogy újabb megbízatásban is teljes sikerrel eljárva, mielőbb vezérelje őt vissza csillaga Ujhelybe, szerető családjá és tisztelő barátai körébe. —

(Az időjárás) pár napig tartott szeles, hűvös idő után, ismét nagyon kellemes irányba fordult. Pénteken d. u. a hőmérő, napsütött helyen, R. 28 fokot mutatott. A rozs már virágzik!

(Kaszinó és olvasókör egyesülése.) Már régebben felmerült az ujhelyi polgári olvasókör kebelében az az életrevaló eszme, hogy amennyiben a 120—140 tagból álló kör csak nehéz anyagi viszonyok között létezhet, — és mert a kör tagjainak összessége a társadalomban is helyt foglaló intelligens elemekből áll: a Zemplén-vármegyei kaszinóval egyesüljön s abba beolvadva, mint a Zemplén-vármegyei kaszinó szilárd alapra álljon és mint a társadalmi életnek egy életerős tényezője teljesítse missióját a jövőben. Evégből tartott gyűlést e napokban Hornyay Béla dr. elnöklété alatt az olvasókör választmánya; amikor is az egyesülést elvben elhatározták, egyszersmind pedig a függő kérdések megoldása céljából a kaszinó választmányával érintkezésbe léptek.

(Csatorna építés.) A Rákóczy utcai csatorna építésével serényen haladnak előre s a tervezett hosszúságban, vagyis a Horváth Pálné házáig, ma-holnap készen lesznek vele. Onnan az új csatorna a régi rozszant, fagerendás fedelű kanálisba fog torkollani. — Az igen tisztelt városi magisztrátus tehát ezúttal csak fél munkát végezett. Mert nem bírjuk megérteni, hogy ha már egy főforgalmu utca gyökeres rendbeszedéséről és gondos kikövezéséről van szó: miért végzik azt csak egy félig-meddig? Avagy az utcának másik, alsó felén lakók is nem-e éppen oly adófizetői a városnak, mint amazok, kik a csatorna-építéssel most sokat nyerne, mert házaik értéke is az eddiginél jóval magasabbra hág. Ugy tudjuk hogy az alsó-rész hazulajdonosai szintén hajlandók lennének pótolni ahhoz, hogy a rendes, fedett csatorna az ő házaik előtt is ujjáépíttessék közkölséggel. És ugy gondoljuk, hogy ha a csatornát most egész hosszúságának csak feléig építik meg: az új kocka-kövezés sem lesz a Rákóczi-utcának egész végösszában rendesen, a célnak megfelelően és szépen végrehajtható. Ellenvetésül az, hogy pénz nincs rá, el nem fogadható; mert ilyen közcélra, ha nincs hát teremteni kell, annyival is inkább, mert a szóban levő csatorna szakaszt előbb-utóbb, ki kell építeni, s ha most építenék, aránylag a legkevesebb költséggel tehetnék. Miért hat a huzódózás, a fukarkodás? A fősvény kétszer költ! Most itt van a jó alkalom — nem kell elszalasztani. — Ajánljuk a dolgot a város atyáinak előrelátó figyelmébe.

(Ronyva ügy.) Nem régebben aposztrofáltuk azt a mar-már túrheterenné vált állapotot, hogy a város alatt végigfutó Ronyva-kanális a közegészségre oly veszedelmes pocsolóvadok felszékévé vált. Előismeréssel adjuk köztudomásra, hogy az említett bajon immár, ha nem is gyökeresen, annyiban mégis segítették, hogy az eleven vizet a Rákóczi-utcai köhidnél, csekélyke gat oda vetésével, a város alatt húzó Ronyva-mederbe terelték. — Azóta vígan folydogál a víz — sőt ott a sportnak egy új neme is felszínre jutott már: a szandallinózás. Most még csak a gimnazista-fiúk kultiválják ugyan, deszkából összerótt, primitív alkotmányaikon; de azért így is nagy a haladás ezen a téren. Pocsoló helyén szandallinózá mulató diák-társaság, — ma-holnap ugyan már részvény-társaság, mert az is hírlík, hogy a Ronyvára olyan társaság készül szervezkedni. Az ám! Mi mindenre is jó a Zemplén fekete táblája.

(Jegyzői szigorlatok.) F. hó 10 és 11-én négy segédjegyző, névszerint Füzesséry Péter, Gyöngyösi Lajos, Mészely Gyula és Vojnár Béla tettek szóbeli és írásbeli vizsgálatot a községi, illetve korjegyző-jelöltek szakképességének megbirálására alakított vármegyei küldöttség előtt. A szigorlók mind-egyike képesítettnek ítéltetett, még pedig Mészely Gy. és Vojnár B. dicsérettel.

(Majális.) A Zemplén betűszedő és könyvnyomtató személyzetének pünkösdi másod-napján, az Abonyi D. Mór nyári mulatókertjének ujjonnan épült táncteremben tartandó majálisára, mely iránt mindenfelé a legéténkebb érdeklődés nyilvánul, még egyszer felhívjuk a vidék mulatónívágó mindkét nembeli fiatalágának figyelmét.

(Esküvők.) Máthé Gyula, karcsai ev. ref. lelkész, f. hó 1-én esküdött örök hűséget a szomatori ev. ref. lelkész, Nagy Károly bájos és kedves leányának — Foltánknak. — Szépkuthy Mihály, m. államvasuti tiszt Putnokról, f. hó 5-én vezette oltárhoz S.-A.-Ujhelynek Rakmányi Etelka kisasszonyt, Rakmányi János városi jegyző kedves szép leányát. — Tartós boldogság kísérje frigyüket!

(Hol a szőlővessző?) Lapunk mult számának A közönség köréből c. rovatában egy szőlősgazda (— y) ugy a maga, mint több gazdtársa nevében indignálódásának adott kifejezést, hogy ők május 1-én, mikor a kiosztás történt, az Ujhelyben lévő állami szőlő-minta telepen nem kaptak szőlővesszőt, pedig annak idején ő is, meg társai is előjegyeztették magukat. — Személyesen utána jártunk a dolog mibenállásának s meggyőződünk saját szemünkkel, hogy — y ur felszólalása nem volt jogosult. Nem pedig azért, mert a Sztarajkán

(itt van a minta-telep) még ma is kapható több ezerre menő sima vessző (Riparia portalis) és míg a készlet tart, a telep felügyelője mindenkinek. aki a város előjáróságától hozzá utalványt visz, a kívánt mennyiséget azonnal át is szolgáltatja. — Vagy talán gyökerezett (Jaques) szőlővesszőt kértek — y ur és társai? Ilyen szőlővessző is van még 3,300 db. Hogy ezt maradékok sem — y urnak, sem másoknak eddig ki nem osztották: annak oka, mentsége és magyarázata *adminisztratív* természetű, vagyis az értelme oda megy ki, hogy a város *előjárósága* (ő tudja már, hogy hol) *kérjen és adatik*. — Ennyit tartottunk szükségesnek elmondani a nyilvánosság előtt most — y ur és az ő vele együtt indignálódott szőlősgazdák lelki megnyugtatójára. — A szerkesztő.

(Köztudomásul.) A s. a. -új helyi posta és táviróhivatal lapunk utján is tudatja a t. közönséggel, hogy *ajánlott* leveleket déli 12 től délutáni 2-ig és esti 6 órától 9-ig is elvesznek a hivatal távirói osztályában.

(Amerikai levél.) K. . . János, fiatal iparos, néhány év előtt boldog jövő reményében Amerikába vándorolt; hanem hogy tettét ő éppugy, mint ezekre menő honfitársa mennyire megbánta, bizonyoságra annak Újhebe küldött levele, melyben az amerikai arany életet egyszerű szavaival a következőkben festi. „Kelt Cleveland Ohio, April 24. 94. . . a mi az itteni életet illeti, Kedves Miska sógor, azt levélben leírni lehetetlenségig borzasztó. Nagy nyomor, éhség, munka már ma holnap egy éve lesz, hogy nincs nem százakra de száz ezrekre megy a munka nélkülieknek száma nem csak itt de az egész Észak Amerikában a tömredék éhez munkásnép négygyűléseket tart Vezérek szónokok fordalomra igaztják a népet miután az állam és a Capitalisták nem intézkednek semmit a sok szegény nép nyomorainak enyhítésére hogy mi lesz velünk ezt nem tudjuk, és miután ezen borzasztó élvezetből nekem is van osztályrészem. téged felkérlek, légy oly szives részemre kölcsön képen legalább, Két száz forintot, ki eszközölni birtokomra hogy ebből a nyomorult helyzetből ki szabadulhassunk, s ha te nem teheted, kérd fel a Tek. Szerkesztő urat, hogy az újsága által kérje fel a kormányt és a magyar haza urait, hogy mirajtunk ezen távollevő idegen földre vándorolt szegény magyarokon segítsenek, hogy haza mehetnénk, mert itt borzasztó a nyomor. itt ha még ilyen nagy munka hiány lesz éhen kell meghalni a szegény munkás népnek. Még egyszer felkérlek légy szives intézkedj, hogy minél hamarabb kapjam meg a kívánt összeget hogy minél hamarabb szabadulhassak, ebből a borzasztó helyzetből. Bizony mondom hogy még a kutyának sem kívánom azt az életet. a milyen nekem van nap nap hét hét után jár szaladgál az ember, amunka után éheshassal már nem bírok járni vagy futni se anyit, pedig már értem az angol nyelvet is némileg és nem lehet sem munkát kapni sehol, felkérlek légy oly szives ezen levelem újságba adható részleteit a Tek. Szerkesztő urnak újságba átadni anyiból is hogyha netalan még volna oly egyén a ki Amerikába kívánkozna vándorolni ezen levelem igen világosan lefesti az amerikai arany életet, — maradtam a Tek. Szer. urnak legalázatosabb szolgája K. . . a János (Cleveland O. Egy. Áll. Amerika.)

(Kettős kézfogó) Ritka szép családi ünnep folyt le f. hó 8-án *Katzer* Ferenc építőmester otthonában, Homonnán. Ugyanis *Bencze* József, a homonnai polg. s középkereskedelmi iskola rajztanára és *Valkovszky* József, a homonnai m. kir. posta- s táviró hiv. tálfoje, eljegyezték *Katzer* Jolán s *Katzer* Irma kisasszonyokat, fentnevezett tekintélyes polgár általánosán tiszt. It szép leányait. — Gratulálunk! r. l.

(Iskolalátogatók.) A vármegye részéről a varannai járás területére kiküldött iskolalátogatók, *Vladár* Emil és *Pintér* István, az ügy fontosságához méltó buzgalommal látogatják sorra a járás népiskoláit. E szerencsés választásának a vármegye abban látja hasznát majd, hogy az illetők jelentéséből a járás tanügyének hí képet kapja meg s oly viszonyokat és állapotokat tár az majdan fel, miknek orvoslása elől többé nem zárkozhatik el az illető fórum. r. l.

(A sárospataki ref. főiskolában) f. hó 7. 8. és 9 én volt a VIII. osztály vizsgálata *Mitrovics* Gyula és *Ballagi* Géza igazgató tanácsosok elnöklése alatt. Vizsgálatra jelentkezett 46 rendes, 1 magántanuló: összesen 47. Sikeresen tett vizsgálatot 39, augusztus végére javító vizsgálatra utasított két tantárgyból 6, egy tantárgyból 2. összesen 8. A vizsgálatot sikerrel kiállítottak közül négy tanulóju minden tárgyból jeles osztályzatot kapott. Az érettségi írásbeli vizsgálat május 21—25 napjain lesz. r. l.

(Füüdme nyitás.) A hatfai fürdőt, mint lapunkat értesítik, Pünkösöd másodnapján táncmulatsággal fogják megnyitni.

(Meghívó.) A Sárospataki állami tanítóképző intézet ifjúsága f. hó 19-én, Sárospatakon, a város háza nagytermében, az ifjúsági zene-alap javára, táncmulatsággal egybekötött *Hangversenyt* rendez. Belepő díj: Személy-jegy 1 ft, Család-jegy 2 ft. Kezdeté fél 8 órakor. — A rendezőség.

(Az 1896. évi országos kiállítás) zene és színművészeti előadója: *Váli* Béla dr. a »Zene- és Színművészeti Lapok« szerkesztője, mint értesülünk, legközelebb városunkba jönni szándékozik a zene és színművészeti ereklyék megtekintése végett. Nevezett szakférfi tisztelettel felkéri ezzel mindazon műkedvelőket, akik valamely zene vagy színművészeti ereklye, és pedig régi hegedű, zongora, orgona, tárogató, hadi sípok, kürtök, hangjegyiratok, levelek, naplók, színlapok stb. effélék birtokában vannak, nemkülönben azokat, akik városunk egyes régi művészei közül valamely emléktárgyról, avagy útbavezető adatról tudomással bírnak, hogy azok felől nevére címezve egy levelező lapon (Budapest, Kerepesi-út 81. szám alá címezve) értesítsék.

(Felhívjuk) olvasó közönségünk figyelmét a Szolva—Hársfalvi fürdő igazgatóságának mai számunkban foglalt hirdetésére.

(Miért börtönlnek pénteken?) Ezt a kérdést egy régi krónika a következőleg fejté meg: »Mert, ugymond, Isten Adamot és Évát pénteken teremtette; mert a zsidók pénteken érkeztek az ígért földre; mert pénteken halt meg Mózes és Dávid pénteken ölte meg Góliátot s a királyi lantos maga is e napon halt meg; mert Ezekiel pénteki napon ölt meg 140 hamis prófétát; pénteken fejezték le Keresztelő Jánost; Heródes pénteken öletett meg 149 ezer gyermeket; Jézus Krisztust pénteken feszítették fel; Szűz Mária pénteken ment mennyekbe; szt. Péter és Pál apostolokat Neró császár pénteken végeztette ki; pénteken halt meg szent Katalin és a bibliai 14 ezer szűz is pénteken öletett meg.«

Lapunk mai száma, kivételesen, már tegnap delelőtt kikerült a sajtóból és így a szokott időnél egy nappal hamarabb jutott el a vidékre.

(A Csizi Jód-Brom-Fürdő) évadja megnyílik május 1-én, tart szeptember végéig. Forrása a legtartalmasabb, leghathatósabb Jód-brom-forrás. A gyógyeredmények meglepők. A fürdőközségnek immár 10 bérház több mint 100 kényelmesen berendezett lakszobával áll rendelkezésére. — Kitűnő konyha, biliárd, zongora, o. vasó-terem; térszene naponta kétszer. Elő- és utóévadban leszállított lakberek. — Ekkor katonatisztek, állami és vasuti hivatalnokok gyógy- és fürdődíjak tekintetében is 50% kedvezményben részesülnek. Prospektusokkal szolgál az igazgatóság *Csizi, u. p. Rimaszécs*

Irodalom.

Megjelent a *Világ* c. szépirodalmi, társadalmi és kritikai hetilap első száma mely állandó irodalmi, társadalmi és kritikai rovatán kívül érdekes szépirodalmi közleményeivel tűnik ki. A 36 oldalon megjelenő lap előfizetése negyedévre 2 ft. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Lázár-utca 20. sz.

Tompa Mihály összes költeményei nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty* *Tompa* és *Garai* szellemi kincsének közrebocsátásával nemcsak ösmertté, de tszteletrémeltővé is tette. Most *Tompa Mihály* összes költeményeink nagy képe: diszkidására nyit előfizetést *Méhner* Vilmos, könyvkiadó Budapesten, aki nevét az irodalom barátai előtt: *Petőfi*, *Vörösmarty*

Ebbe a kellemes és distingvált társaságba jutunk mi be.

Az elhelyezkedés és megismerkedés mintegy jó perccet vett igénybe, mely idő alatt a bacsni nem szűnt meg horkolni (ugy irigyeltem tőle ezt az élvezetet), a gyerek sírni és a dajka-forma nőszemély csitogatni a gyereket. A hallgatás nagyon kínos volt. Hogy a társalgást megindítsam előszedtem a legszeretreméltóbb mosolyt és oda fordultam a jól megtermett asszonysághoz:

— Ugyan kérem, hova tetszik utazni?

A vastag asszonyság látszani engedte elefant-szerű fogorát és stentori hangon rám üvöltött: — Tessék?! (Jaj! Istenem — gondolám magamban — ez valami nihilista!)

El is ment a kedvem a diskurzus folytatásától és egyedüien ültem szemben Karsival, szólni nem mertem, félvén a stentori hangú asszonyságtól, csak némán, szemrehányóan integettem feléje. A vonat pedig repített bennünket a szerencsétlen kirándulás színhelyére.

Kezdem unatkozni. Kitekintettem az ablakon. De aig nézek ki két percig, eget-földet rázó csörömpölés, ordítás, sírás reszketette meg szegény idegimet Hátratekintek, és oh, mily látvány tárul szemem elé! A nagy barna utitáska a földön hever és tartalma az asszonyság öleiben, nyakán, fején és Róka barátom ábrázatán pompázott. A kis gyerek, ugyanis, egy az utitáskából kicsüngő madzagot megragított és az egész táskát az utazók fejére esett. Sonka szeletek, törött cserepek, bor-patakok, kenyérdarabok uszkaltak a kocsipamlagán, míg az én Róka barátom fejére egy szardíniai skatulya tartalma volt kiterítve. Csak ugy csepegett le róla, orráról, füléről az olaj. Képzeltető a hatás! A vastag asszonyság ordított mint egy vízió és folyton kiabált a dajkaforma vázsoncelédre, hogy ő kártérítési pert fog ellene indítani. A gyerek sírt, Róka pedig valami szijdarabbal kapargálta le magáról a haldarabokat, miközben olajos könyeket hullatott a nevetéstől. Ekközben az öreg ur is felébredt az éktelen lármára és valami érthetetlen nyelven kezdett motyogni, hozzám fordulva. Szent Habakuk a megmondhatója, milyen cifra dolgok történtek volna még ottan, ha a vonat e kritikus pillanatok közepette nem áll meg és mi hárman ki nem ugrynunk S. be voltunk.

(Vége köv.)

Vármegyei Hivatalos Rész.

90/eln. 94. sz. Zemplénvármegye alispánjától.

Elnöki körlevél.

A vármegye bizottságának T. tagjait **1894. évi május hó 22-én d. e. 10 órakor** kezdetét veendő

RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghívom.

A közgyűlés nevezetesebb tárgyai:

1. A Ludovika Akadémia tiszt-képző 1894—95. évi tanfolyamára, a vármegye által ajánlandó egy ifju megválasztása.
2. Az 1893. évi vármegyei zárszámadás iránt az állandó választmány által tett javaslat tárgyalása.
3. Az 1892. évi vármegyei zárszámadást jóváhagyó Belügyministeri intézvény.
4. Alispáni jelentés.
5. Borsod, Szabolcs, Jásznagykun vármegyék átírata, Kossuth Lajos elhunytá alkalmából tartott közgyűlési határozatok átküldése tárgyában.
6. Községi számadások és költség-előirányzatok.

Az állandó választmány T. tagjait felkérem, hogy május hó 21-én d. e. 9 órakor tartandó ülésen megjelenni sziveskedjenek.

S.-A.-Ujhely, 1894. május hó 9-én.

Matolai Etele,

alispán.

6300. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

A járási 10 fősólgabirónak.

A nmsgu kereskedelemügyi ministeriumnak a sertésrágya szállítása tárgyában kiadott intézvényét és potutasítását másolatban közhirrététel alkalmazkodás és ellenőrzés végett kiadom.

S.-A.-Ujhely 1894. ápril 4.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Kereskedelemügyi m. kir. minister 19273/94 szám Valamennyi magyarországi törvényhatóságnak. A sertésrágyának vasuton való szállítása tárgyában 1889. évi június hó 7-én 23122/k. k. M. sz. a. a belügyminister ural egyetértőleg kiadott s a törvényhatóságnak ugyanazon sz. a. megküldött szabályrendelet 3. pontja az időközben szerzett

tapasztalatok nyomán közegészségi tekintetből némi kiigazítást igényelvén, az említett szabályrendeletre egy pótrrendelet kiadása vált szükségessé. Ezen pótrrendelet egy példányát tudomás és az abban foglalt határozmány végrehajtása fölött leendő örökös végett azzal küldöm meg a törvényhatóságnak, hogy e pótrrendelet a hivatalos lapban való megjelenése napján lép hatályba.

Budapest 1894. mártius 22-én Lukács s. k.

Másolat.

Kereskedelemügyi m. kir. minister 19237/1894. sz. A kereskedelemügyi m. kir. ministernek a földmívelésügyi és a belügyi m. kir. ministerekkel egyetértőleg kiadott pótrrendelet a sertésrágya vasuton való szállításának szabályozása iránt 1889. évi június hó 7-én 23122/k. k. M. sz. a. kiadott rendelet 3. pont a.) betű alatti határozmányainak kiegészítése tárgyában. A sertésrágya vasuton való szállításának szabályozása tárgyában 1889. évi június hó 7-én 23122/k. k. sz. a. kiadott rendelet 3. pontjának a.) betű alatti határozmányát a belügyi és földmívelésügyi m. kir. minister urakkal egyetértőleg a következőkkel egészitem ki. A vasuti kocsikba rakott sertésrágyának szagtalansága és fertőtlenítése céljából minden kocsit sertésrágyára a meleg hónapokban, vagyis május hó 1-étől kezdve szeptember hó 30-ig mérszetej (12 hektoliter vízben feloldott 25. 30 kgm. égetett méz) ontendő oly módon, hogy a mérszetej a kocsiba rakott sertésrágya felületén egyenletesen elterüljön. Jelen rendelet a hivatalos lapban való megjelenése napján lép hatályba. Budapesten 1894. évi március 22. Lukács Béla s. k.

7706. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

A járási 10 fősólgabirónak.

A Dárdai Sándor szerkesztésében megjelent »Közigazgatási Törvénytar« megrendelése tárgyában kiadott ministeri intézvényt, a mű megrendelésének meleg ajánlása mellett fősólgabiró urnak tudomás, a kör- és községi előjárókkal leendő közlés és ajánlás végett kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1894. évi április hó 26-án.

alispán helyett:

Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

M. kir. belügyminister. 20998/I. szám. Körendelet valamennyi törvényhatóságnak. Az »Athenaeum« irodalmi és nyomdai részvénytársulat kiadásában Dárdai Sándor által szerkesztett »Közigazgatási Törvénytar« című és a jelenleg érvényben lévő közigazgatási joganyagok egységes összefoglalását képező munka jelent meg, mely nemcsak a közigazgatás összes ágazataiban alkotott törvényeket, hanem az ezen törvénykezés végrehajtása körül kibocsátott kormányhatósági rendeleteket és egyes döntvényeket és a közigazgatás ágai és szakai szerint csoportosítva rendszeresen tünteti elő. — Ezen hézagpótló munka belbeszélés, organikus összeállításánál és kimerítő tárgymutató által és fokozott áttekinthetőségével fogva arra van hivatva, hogy a vármegyei, városi, községi tisztviselőknek stb. gyakorlati kézikönyvül szolgáljon. Midőn a törvényhatóság figyelmét ezen üdvös munkának megjelenésére különösen felhívom egyszersmind utasítom, hogy annak megszerzését az összes tisztviselőknek melegen ajánlja. — A »Közigazgatási Törvénytar« hat (6) vastag kötetből áll és 34 surú nyomású ívet foglal magában, a 7-ik kötet a betűrendes tárgymutató (index.) A mű bolti ára, izléses vászonkötésben, 30 frt. Hogy azonban a hivatalos közegek s maguk a községek is jutányosabban jussanak ezen fontos segédkönyvhöz: a kiadó vállalat a törvényhatóságok útján, illetve alispáni, polgármesteri hivatalok és szolgabírószákoktól beérkező megrendelések alapján 30 frt helyett 22 frt 50 kr mellett bérmentesen küldi el a megrendelt példányokat. — A megrendelések az »Athenaeum« nyomdai és irodalmi részvénytársulat Budapesten cím alatt eszközöndők. Budapesten, 1894. évi április hó 18-án. A minister helyett: **Br. Józsika,** s. k. államtitkár.

83432.93./VI. sz. Kereskedelemügyi m. k. minister.

Rendelet

a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. t.-c. végrehajtása iránt.

Az 1893. XXIII. t.-c. 1894. évi január hó 4-én lép életbe. Ezen törvénynek kellő végrehajtása iránt a földmívelésügyi, pénzügyi és a belügyi minister urakkal egyetértőleg következőkben foglalt rendelkezések szoros szem előtt tartását rendelem.

(Folyt. és vége.)

10. §.

Ha az állandó bizottság szakvéleménye a bort mesterséges bornak nyilvánítja és az állandó bizottságnak ily értelmű szakvéleménye az elsőfoku hatósághoz leérkezett, köteles ez utóbbi tárgyalást haladék nélkül kitűzni, s a kifejtettekhez képest ítéletet hozni, köteles továbbá azonnal, még a tárgyalás megtartása s ítélethozatala előtt, az állandó bizottság által mesterségesnek nyilvánított bor egész készletére a zárlatot azonnal elrendelni és foganatosítani is.

11. §.

Az állandó bizottság szakvéleménye szak-

szerü szempontból végleges s e szempontból további felülvizsgálat tárgyát nem képezi; ellenben az elmarasztaló ítélet az elmarasztalt részéről felebevezhető. A belügyministerhez, mint harmadfoku hatósághoz való felebevezésnek két egybehangzó büntető ítélet ellen is van helye.

12. §.

Ha a jogerős ítélet felmentő, a boraiból vagy egyéb készleteiből vett minták a felmentettek visszaadandók, illetőleg ha természetben nem szolgáltatathatnak többé vissza, értékük készpénzben megtérítendő.

Ellenben, ha a jogerős ítélet marasztaló, az ítéletileg lefoglalt borok az ítélet rendelkezéséhez képest az elítelt fél költségére denaturalandók és ipari célokra való felhasználása végett visszaadandók, vagy elkoboztatván, az ítéletben megjelölt jótékony célokra fordítandók.

A hiányzó mennyiség értéke a kiszabott pénzbüntetéssel együtt törvényes határidő alatt behajtandó; a kiszabott pénzbüntetés az 1892. XXVII. t.-cz.-ben rendelt czélra, az ítélet hozatalakor természetben fel nem talált mennyiségű és különben elkobozandó bor értéke pedig a községi szegényalap javára fordítandó.

A denaturalásnál követendő eljárás különleges utasítás és ügyrendi szabályzatba fog foglaltatni.

Az ítélet egyéb esetleges rendelkezései szintén azonnal végrehajtandók.

A törvény 5. §-ának b) pontjában és a 6. §-ában jelzett kihágások folytán hozott jogervényes marasztaló ítéletek, mely esetekben a borítaladó is fizetendő, jogerőre emelkedésük után az illető kir. p. ü. igazgatósággal az első fokban eljáró fősólgabirák, városi rendőrkapitányok, illetve a fő- és székvárosi kerületi kapitányok által esetről-esetre közlendők és a közlés iránti rendelkezés az ítélet szövegébe foglalandó.

13. §.

A törvény határozmányai s a jelen utasítás rendelkezései a külföldről behozott mesterséges borokra is egész terjedelmükben alkalmazandók, még az esetben is, ha mint mesterséges borok vannak megjelölve.

14. §.

Egyebekben a m. kir. belügyministernek a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágások eseteiben követendő eljárás szabályozása tárgyában 1880. évi augusztus 17-én 38547. sz. a. kibocsátott rendelete megfelelően alkalmazandó. Budapest, 1893. november hó 29.

Lukács, s. k.

kereskedelemügyi m. kir. minister.

1201/I. 94.

A szerencsi járás fősólgabirájától.

Pályázati hirdetemény.

A T. Zemplénvármegye 83/2704. számú s a kéményseprőalkotott szabályrendelete alapján a szerencsi és t. lúci kéményseprői kerületben rendszeresített kerületi kéményseprői állásokra pályázatot hirdetek.

Felhívom ennélfogva a kellő képesítéssel bíró kéményseprő-iparosokat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket május 20-ig okvetlenül adják be.

A kerületek beosztása és egyéb feltételek alólírott nál megtekinthetők.

A pályázók kérvényeikben kötelesek kijelenteni, hogy a feltételeket ismerik és azoknak magukat alávetik.

Szerencs, 1894. május 7.

Matolay Béla, fősólgabiró.

168/VIII. sz.

A s.-a. ujhelyi j. fősólgabirájától.

Pályázati hirdetemény.

A satoralja-ujhelyi kerületi betegsegélyző pénztárnál egy pénztárnoki, egy ellenőri és egy ügyészi, illetőleg jegyzői állásra, ezennel pályázatot nyitok.

A pénztárnoki állás 600 forint, az ellenőri 600 forint, az ügyészi állás 300 forint évi fizetéssel van egybekötve.

A megválasztandó pénztárnok 2000 forint kauciót köteles megválasztása után azonnal készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban, vagy pedig ingatlanra való bekebelezéssel nyújtani.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy pályázati kérvényeiket, — képzettségüket igazoló okmányaikkal felszerelve, hivatalomhoz f. hó 19-ének d. u. 5 óráig benyujtsák.*)

S.-A.-Ujhely, 1894. május hó 9.

Barthos József, fősólgabiró.

1555/I. 94. sz.

A szinmai járás fősólgabirájától.

Körorvosi pályázati hirdetemény.

Alulírt fősólgabiró a szinmai járás területén a szinmai, sztarinni, uicsi és ublyai körjegyzőségek alá csoportosított 38 összesen 18131 lelket számláló községből **Uicsi székhelyvel** rendszeresített

*) Ez a pályázati hirdetemény az igazgatósági gyűlés Meghívó-jával kapcsolatban a lap nyomatása közben jutván kezünkhöz, itt tesszük közzé, hogy az első gyűlés május 20-ának d. u. 2 órájára, — ha pedig az igazgatósági tagok akkor kellő számban meg nem jelenének, az újabb gyűlés május 27-ének d. u. 2 órájára van kitűzve. Szerk.

orvosi körben üresedésben lévő, évi 700 ft fizetés, 200 ft uti átalány, 30 kr beteglátogatási, 20 kr rendelési és távolsági pótlékokkal javadalmazott kör-orvosi állásnak választás utáni betöltésére nézve ezennel pályázatot hirdetek.

A választás határidejéül **folyó évi május hó 28-ik napjának d. e. 9 óráját Ulics községbe** tűzöm ki, s felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket legkésőbb f. évi május hó 23-ig hivatalomhoz küldjék be, mivel a későbbben érkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Z. Szinnán, 1894. május hó 4-én.
Kossuth Elek, főszolgabíró.

A szerkesztő póstája.
T. munkatársainknak boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk!
K. L. tanár urnak — Homonna. Levelet irtunk.
B. E. urnak — N.-Polena, Szintén.

Felelős szerkesztő:
DONGÓGY. GÉZA.
Kiadó-tulajdonos: **Éhler Gyula.**

Hirdetések.

Tk. 1230. szám. 1893.

Felhívás.

A szerenci kir. jbiróság, mint tkkvi hatóság felhívja mindazokat, kik a Hajcs Sámuel és neje Szabó Zsuzsanna által Frank Károly javára Szerencsen 1856. évi június hó 18-ik napján 87 váltó czédula forintról kiállított kötelezvény értékének kifizetéséből előállott és a jogosult ismeretlen tartózkodása folytán bírói letétbe helyezett 91 ft 64 krból az ügygondnok díj és a hirdetési költség levonása után jelenleg még 68 ft 15 krt tevő letéti összeghez tulajdonosi, örökös, vagy hitelezői czímen jogot tartanak, hogy ez iránti igényeiket jelen felhívás közzétételétől számított három hó alatt a kir. jbirósághoz bejelentsek, és az összegnek kiutalását ahoz való jogcímük igazolása mellett ugyanezen határidő alatt kérelmezzék, mert e határidő sikertelen eltelte esetén az összegnek a 17898/378. I. M. számú rendelet értelmében a kir. államkincstár javára leendő bevételezése iránt fog intézkedés tételni.

Kelt a szerenci kir. jbiróság, mint tkkvi hatóságnál, 1894. évi április hó 17-en.

Dr. Várady Sándor, kir. albiró.

Posta, távirat és vasuti állomás	SZOLYVA-HÁRSFALVA	Idény: május 15-től október 1-ig.
gyógyfürdő.		
Posta, távirat és vasuti állomás.		
Klimatikus gyógyhely és hidegvízgyógyintézet gyönyörű hegyes fekvéssel és sétányokkal. — Gyógyszerek: Ivókúra, Stefánia-forrás, kitűnő alkalikus ásványvize, továbbá vasas és szénasavas fürdője, hidegvízfürdő, frissen fejt- és aludteje, massage- és villanyosság kúra. — Gyógyjavallatok: légcsőhurut különösen tudóbantalmaknál, vérszegénység, sápkór, emésztő szerv bajoknál, szivdobogás, idegbajok, máj, lép, aranyer és női betegségek, görvélykór, rheumánál. — Idény: május 15-től október 1-ig. Kitűnő ellátás és lakás. Állandó fürdő-orvos. Értesítéssel és prospektussal szívesen szolgál		
a fürdőigazgatóság.		

Tk. 2080./94. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Soltész Miklósné előbb Pikor Józsefné és társai végrehajtatóknak Sztruhala János és társai végrehajtást szenvedők elleni 1055 ft tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék (a s.-a.-ujhelyi kir. jbiróság) területén levő S.-A.-Ujhely városában fekvő, a s.-a.-ujhelyi 473. sz. tjkvben foglalt + 1134. 1135. hr. sz. behelyből, kertből és 286. összeírású számú házból Sztruhala Jánost Sztruhala Anna férj. Polturák Ferencné, Sztruhala Józsefet, Sztruhala Sándort, Sztruhala Gézát, Sztruhala Erzsébetet, kiskor: Sztruhala Matildot továbbá Sztruhala Anna férj. Stircz Józsefné, Sztruhala Mária férj. Lovál Jánosné, Lahó Józsefet, Lahó Jánost, Gordon Erzsébetet és Gordon Máriát illető jutaléka az árverést 1560 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1894. évi június hó 22-ik (huszonkettődik) napján délelőtti 10 órakor a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék mint tkvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik, kivéve a végrehajtatókat kik bánatpénz letétele nélkül is árverezhetnek tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 156 ftot készpénzben, vagy az 1881. LX. tc 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt átszolgáltattani.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvénzék mint telek-könyvi hatóságnál 1894. évi április hó 29-én.

Wieland, kir. törv. bíró.

Szalók község határában 540 magyar hold egy tagba lévő Kossuth Vincze birtoka 1894-ik évi október 1-től bérbe adó.

Értekezhetni **Kossuth Vincze** urnál **Hegy** u. p. Málcza Zemplénmegye.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*
Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hírnévnek örvend. Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi közhírné, esz és tagszagatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólak emlékeztetőre hozva. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbízhatóbb háziszser általánosan kedvelt és emellevő mártóváltó ajánlásra nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitűnő háziszsernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony” védjegyre ügyelendő, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a vörös Horgonyval ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerüzéhez: Richter gyógyszerüzete, az arany országhoz Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Fürdő megnyitás.

Szíves fudomósvéfel végeft közhírré fefték, miszerint a méltóságos gróf Széchenyi Sándor uradalmához tartozó nagy-terenyoi fürdőben az évad f. évi május hó 15-én veszi kezdetét.

A fürdő kezelősege.

A Bikszádi

égyényes gyógyviz.

Idült **tüdőhurut**, **tüdőlépdag** és a kezdődő **gümőkór**nál, idült **gyomorhurut**nál, a naponkénti hányingert, fejfájásokat, fejszédüléseket szünteti, az egész vérkeringést jótékonyan emeli és így az **emésztést** és a **jó étvágyat** teljesen helyrehozza, az **epe-elválasztást** a májban siettet, az epe-elválasztó utakat jó karban tartja; ugyan-csak oldó hatásánál fogva, az egész bélcatornát tisztán tartja. Ez oknál fogva kitűnő az **aranyér**, **sárgaság**, **máj és lépda-ganat** ellen.

A Bikszádi viz főraktár S.-A.-Ujhely részére

Szentgyörgyi Vilmos urnál.

A Bikszádi gyógy-fürdő igazgatósága.

142/végr: 94. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX-ik törvényzék 102. szakasza értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a homonnai királyi jbiróság 1893. évi 3196/p. számú végzése következtében jelenleg Dr. Kelemen Ármán ügyvéd által képviselt Werner László végrehajtó javára Migács Jakab alperes ellen 200 ft s jár. erejéig foganatosított kielgítési végrehajtás útján lefoglalt és 525 ftba becsült 6 db. ló, 3 szekér, 5 db. borjú, 4 db. tehén és 1 kocza sertésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a homonnai kir. jbiróság 1340/p.94. számú végzése folytán 200 ft után fenmaradt hátr. követelés, ennek a lejárat napjától járó 5% kamatai és pedig összesen felmerült bíróilag már megállapított költségek erejéig Alsó-Csebinyén, Migács Jakab lakásán leendő eszközölésére 1894. évi május hó 15 napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbbet igényelők becsárán alul is eladtnak adtni.

Kelt Homonnán. 1894. évi május hó 2. napján.

Karácsonyi Pál, kir. bir. végrehajtó.

Arankamentes Lóheremag

nagyszemű 100 kiloja 76 ft

5, 10, 25, 50 kilós zsákokban

államilag ólomzárólva.

Répmag

ugyanolyan árban

Alvinczen feladva utánvétellel kapható:

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában u. p. Koncza.

Szagfalan és nyomban szárado

Ca 10 Mtr. 1 Ko 1 ft 50 kr.

Csak 1/3 kilós üvegekben fekete képpel és védjeggyel

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mezős alatti használatnak, mivel a kellőmelen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfészeknek és az olajfészeknek sajátja, elkerültesse. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végzetni a mázolás. A palló nedves tárggyal feltörhető, anélkül hogy elszáradna fényes. Leg kelet különbséget:

színezett szobapalló-fénylakk, sárgabarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj fészek födi be a pallót a egytalló fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betód minden föltöt, korábbi mázolás stb; van azután **tiszta fénylakk** (színezetlen) új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfészekkel mar bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, emellevő nem födi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két közepnagyságu szobára való) 5 ft 90 kr., vagy 91, márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék föl vigyázni, végre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 50 éve jetező gyártmányt sokféle utánzókkal és hamisítják, sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Valódi minőségben csakis Malártsik György fűszer- és vegyes kereskedésében kapható S.-A.-Ujhelyt.

Sirkővekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökor” vendéglő épületében.

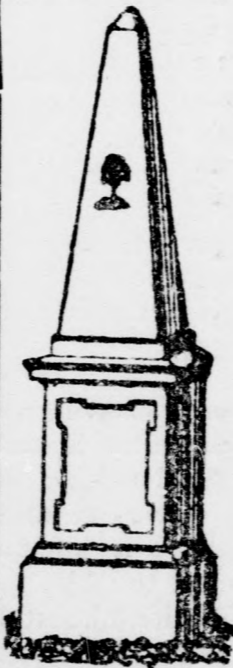
MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sirkövet.

Sürgönczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik,

Bútorvásárlók becses figyelmébe!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy raktáramban S.-A.-Ujhely, Rákóczy utca (Kispiacz, izr. hitközségi iskolaépület **saját készítményű** butoraim az igen tisztelt vevőknek nagy választékban állnak rendelkezésére

s tetemesen leszállított áron

adok el eddig is szolid gyártmányaim közül teljesen felszerelt **háló, ebédlő és salon** szobákhoz való berendezést, **kész garnitúrákat**, továbbá kívánatra elvállalok **mindennemű az asztalos-iparral kapcsolatos** megbízást. Midőn még felemlitem, hogy igen kiterjedt üzemi külön **asztalosműhelyel** rendelkezem: kérem a t. közönség szives megrendeléseit.

S.-A.-Ujhelyben, 1894. ápril. 12.

DUBAY ISTVÁN,
műasztalos.

HIRDETMEŒY.

A s.-a.-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

a birtokos osztály hitelszükségletének szem előtt tartása mellett működési körét 1000 forinttól kezdve a

JELZÁLOG HITELEKRE

is kiterjeszti.

Mérsékelt kamatláb és előnyös törlesztési feltételek mellett

föld- és városi házbirtokra

törlesztési kölcsönöket engedélyez.

Törlesztési idő 15-től 50 évig.

A kölcsön nem záloglevelekben, de készpénzben teljes összegben számlatlik le.

A kölcsön eléréséhez telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és adókönyvecske szükségeltetik.

Az igazgatóság.

Tk. 1802 szám/1894.

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy Felső Regmecz községre vonatkozólag az 1869. évi 2579 számú szabályrendelet értelmében a birtok szabályozás folytán elkészített új telekjegyzőkönyvi tervezetek hitelesítése, s az ezzel kapcsolatosan teljesítendő, és az 1886. évi XXIX. az 1889. évi XXXVIII. az 1891. évi XVI. és az 1892. évi XXIX. t. c. előirt eljárás foganatosítása végetti helyszíni eljárás a fentnevezett Felső-Regmecz községben 1894. évi június hó 14. (tizennegyedik) napján fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítja I. az összes érdekeltet, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy megbízottjaik által jelenjenek meg, és az új tkv. tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert különben az 1869. évi 2579. számú igazságügyministeri szabályrendelet 27 §-a értelmében a régi telekkönyvek végleges atalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat johiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazokat, akik nevezett község telekjegyzőkönyveiben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a kir. tkvi hatóság kiküldöttéi előtt a fentebb kitűzött napon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg, és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassak fel.

3. Mindazokat, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi bekebelezését a kitűzött határidőig a tkvi hatósághoz intézet szabályszerű beadvány útján eszközöljék, vagy a tkvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a tkvi bejegyzés iránti kérelmek előterjesztése végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, ha pedig tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átíratásra az 1886. XXIX 15—18 §§-ai és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. 6. 7. és 9. § a értelmében szükséges adatokat megszerzni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésre engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik, és a bélyegilleték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

4. mindazokat, kiknek javára már tényleg megszunt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszunt egyéb jog van nyilvankönyvtileg bejegyzve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek,

Kelt S.-A.-Ujhelyben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1894. április 26-án.

Wieland Lajos,
kir. törvényszéki bír.

Véd- jegy.

Tokaj-hegyaljai Cognacgyár

Sátoralja-Ujhelyben

ajánlja elősmert kitűnő minőségű

COGNACJÁT,

mely eredeti gyári árjegyzék szerint minden helybeli fűszerkereskedésben és cukrázdában kapható.

Figyelem a cég és védjegyre.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem Szives megkeresések alóli:rotthoz küldendők.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemzve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsvartartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsvav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsvav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsvartartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tūdőbajokban**, különösen **tūdővérzésknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tūdőbetegek** klimatikus gyógyintézteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban** a Margit-viz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navrátil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménytel alkalmazták a **légző-, emésztő- és huzgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóviz

prűservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
Ándv. Ásványvíz
szállítónál
Budapest

Ugyszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

ELSŐ TOKAJI COGNAC-GYÁR

TOKAJBAN.

A TOKAJI COGNAC

tiszta borból készítve csak akkor valódi ha a védjegy az Etiquetten, dugón és ólom kupán látható, **enélkül értéktelen utánzat.**

Kapható minden nagyobb üzletben, gyógyszerárban, kávéházban és vendéglőben s. a t.

Minőség utólérhetlen

8 kiállításon arany-éremmel kitüntetelve.

A magyar általános kőszénbánya-részvény-társulat

Budapest, V., bálványutca 8

ajánlja a t. c. gőzmalomoknak, szeszgyáraknak és egyéb iparvállalatoknak, valamint a kőszénben álló

cséplési idényre

a gazdaközönség és cséplőgéptulajdonosoknak kitűnő minőségű

akna, koczka és darabos szenét ccenteri, királdi stb. bányáiból

legjutányosabb áron, egész kocsirakományokban, minden állomásra szállítva.

4-6

Kérjen Ön mindig csak

„ZACHERLINT“

mert ez a leghathatóbb ölő szer minden rovar kiirtására.

Mi tudna világosabban beszélni, mint az elért eredmény és azon páratlan elterjedtség, melynek ezen rendkívül hathatós szer orvendi.

Nincs oly utánzott szer, mely a „Zacherlin“-nek csak nyomába jöhetne. Kérjen Ön mindig csak egy **lepecsételt üvegcsét**, mely „Zacherlin“ névvel van ellátva. Minden más értéktelen utánzat.

Az üvegcsék árai: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 ft. és 2 ft.

„Zacherlin-takarék“ gépecske ára 30 kr.

A valódi Zacherlin kapható:

6-10
S.-a-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos, Eliásy Imre, Bárzy Béla, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Béla Lajos, Klein Henrik, Klein Béla, Malárics György, Szentgyörgyi Vilmos, Klein Géza.
Abauj-Szántó: Blau Herman, Sóváry Kálmán.
Gátszees: Grün Lajos, Grün Salamon.
Homonnán: Pápay Pál, Klein Dávid, Póányi Dezső, Szekerák Ambrus, Friedmann Markus, Rosenblüth Sándor.
Mándok: Reichard H.

Mád: Zipszer Albert.
N.-Mihályban: Glück Már, Tolnay Imre, Mezner Vilmos.
Sárospatakon: Pavlatis György s Palcsó Lászlóné.
Szeresenen: Rochlitz Dezsőné.
Tállya: Sichermann Jakab és fiánál.
Tokajon: Fritsch Vilmos, Heim Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma.
Varannón: Cséri Herman, Gaál Sándor.
Zalatna: Polberth Vilmos.

S.-a-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén“ gyorsajtóján.

A „miskolci hitelintézet“, áru és terményraktáraiban

gyapju-vásár

beraktározással egybekötve

1894. évi június hó 6-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „miskolci hitelintézet“ részvénytársaság igazgatósága.

Utánnymot nem díjaztatik!

Vállalkozik:
GRANITTERAZZO,
BETONIROZÁSOK,
CSATORNÁZÁSOK,
SZÖKÖKUTAK,
CEMENT-LAPOK és
MOZAIKLAPOKKALI
KÖVEZÉSEK
elkészítésére stb.

Raktárt tart:
KERAMIT-LAPOK
KELHEIMI-LAPOK
METTLACHI LAPOK,
TERRACOTTA-ÁRUK,
KÖFEDÉLPEP,
TÚZÁLLÓ TÉGLÁK,
KÉMÉNY-RAKVA-
NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a
gautenau Portlandi
cement és vízhat-
lan mész-gyárnak.

Gyári raktára a
gautenau Portlandi
cement és vízhat-
lan mész-gyárnak.

Elismert legtisztább
alkalikus

KRONDORFI SAVANYTUVIZ

Asztali-

4-15

és

gyógy-viz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír köhögés és rekedtség-nél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurtnál.

Borral vegyítve felséges ital.

Főraktár S.-a-Ujhelyt Szentgyörgyi Vilmos urnál

Magyarországi főraktár:

Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. szám.

N.-Bocskó

vasuti állomástól 7/8 órányi távolságra.

GYERTYÁN LIGET

(KABOLAPOJÁNA)

GYÓGYFÜRDŐ MÁRAMAROS-MEGYÉBEN.

Fürdő-idény

május 15-től szeptember hó 30-ig.

Fürdő, ivó- és tejkúra, klimatikus hegyi gyógyhely,

Magassága és villanozással **hidegvíz-intézet.**

Magassága és villanozással

„GYERTYÁN LIGET“ természetes pompás szép fekvése által, csodálatosan védett por- és szélmentes helyen 1600 lábnyi tengerföldi magasságon, a „Füli“ és hegyektől határolva. **Levegője** hegyi, élenyűs, tiszta és felette egészséges. **Vasas savanyuvize** igen kellemes ízűek, könnyen emészthetők és gyors hatásúak. A modern berendezésű **hidegvíz-intézet**ben a **Frissen víz-telek** kúra megfelelő diétával alkalmaztatik. **Kiváló siker vérszegénység-nél, sápkór-, női bántalmak-, idegesség (neurasthenia) gyomor- és bélbajok-, váltóláz-nál** stb. és különös még szív- és tüdőbajoknál, mely utóbbiakban a gyógyhatás oly felette kedvező, hogy az igazgatóság komoly tervbe vette a gyógyhelyet télen át is nyitva tartani. Lakások, új építkezések folytán, mindenkor biztosítva vannak. Az árak mérsékeltek (az első- és utóévában 20%-al olcsóbb.) Bővebb felvilágosítással szolgál a **fürdőigazgatóság.**

**ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR**

✱
**BIBLIOTHÈQUE
NATIONALE SZÉCHÉNYI**

✱
**НАЦИОНАЛЬНАЯ
БИБЛИОТЕКА ИМ. СЕЧЕНИ**

Az eredeti nehezen olvasható, a nyomás elmosódott, a hátoldal nyomása átüt, az oldal restaurálva.

Az eredeti hiányos. /Részletes felsorolás a tekercs elején-végén található./

Az eredeti sérülése miatt a szöveg hiányos.

A hiányzó részek más könyvtár állományából vannak pótolva. /Részletes felsorolás a tekercs elején-végén./

Az eredetin tinta vagy ceruza aláhúzások, bejegyzések, tintafoltok találhatóak.

A tekercsben található hibás részek, esetleges hiányok pótlása.

Az eredeti színes

A befényképezett jelek a kötet felső részén, illetve a nyitás szerinti jobb- vagy baloldalon találhatóak.

AZ ESETLEGES PÓTLÁSOK A MŰ, A TEKERCS, ILLETVE AZ ÉVFOLYAM VÉGÉN TALÁLHATÓAK.